

Govorim vama, trbuhozborcima, vama, ukletim, vama što jeste postojanje koje to nije — niko od nas nije uprkos ovog opažaja, ispisivanja reči, razgovora, zadavanja sudbine. Ni bol nas ne vraća nama, ne vraća nas ni konkretnosti. Svaka ideja nas transcendirira. Dijalektika je kompenzacija nezahvatanja trenutka, trpljenja bola koji se ne može promatrati u ne-bol. Iskustvo bola je izgubljeno u rečima spoznaje kojima se ograđujem od stvarnog dodira sveta, od uranjanja u telesnost, u proces nastajanja i nestajanja telesnosti, življenja u svetu koji ću zbog ove noći zvati kopilanskim (vi ga zovete svetom tehnološke racionalizacije, apstraktnog humanizma).

Ovaj bol noći zastao je na putu transcendencije. Nisam ni vraćen u ishodište. Povratak bi bio protivurečije istog, njegov eliptični izraz. Pohvala bolu bila bi umišljena, dvostruki trijumf nadanog, najpre kao zatvaranje u dogmu (nadenog je promišljeno), a zatim kao uživanje u masohizmu (nadenog stiče i nekakvu psihološku vrednost) kome bol noći omogućuje da naseli tamu konkretnosti. Prepoznajem se kao samo biće sveta vezano za ovaj sto, za opštost stola, jednu od supstanci življenja. Stičem pravo na supstancu postojanja kojoj me bol vraća kao meri svih transcendentija. Nadenog je previđa. Bol noći je neproziran, saznajem ga kao prazninu nadanog. Na njega je upućeno moje postojanje. Ono je postojanje, jer je vera u nenadenog.

Vera u prazninu. Čisti ekstrat bola.

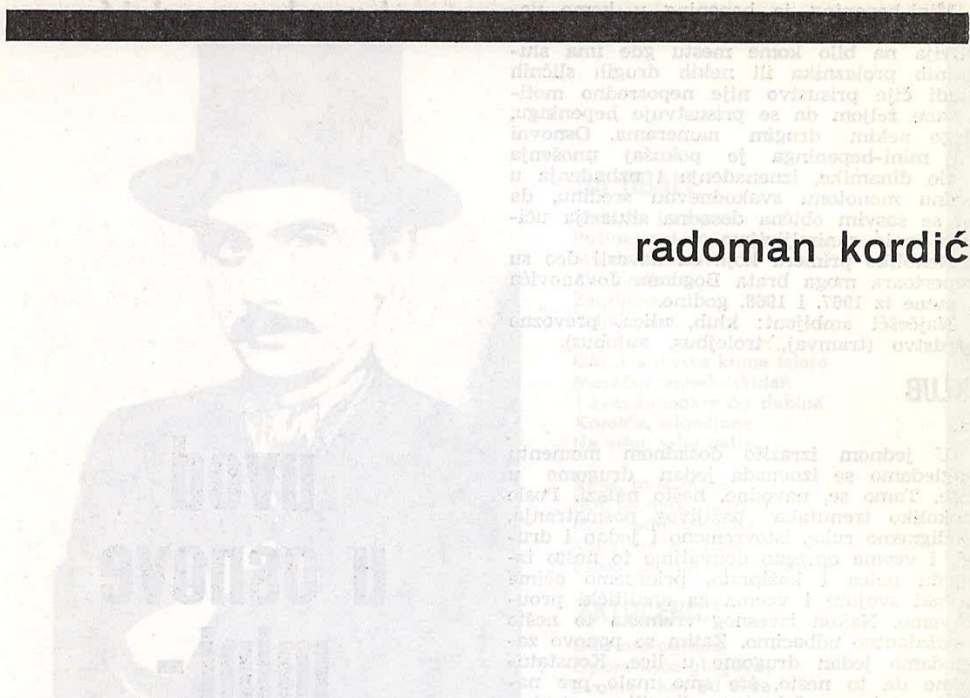
Bol sam sebe izdaje. Izdajem se u njemu protivstavljanjem nazora, pogleda na svet, pristajanjem, obaveznim, na to što bd mene traži. Ove reči ispisujem zbog apstraktnog unutarnjeg poriva sveta. Izdan sam u svetu. Njegove univerzalije bezumlje bola poništavaju i kad mu pridaju apstraktnu kvalifikaciju stvaralačkog i kad ga utapaju u svoj proces. Je li bekstvo stvaralačko? Bežim li u bol kao u stvaralaštvo? Otkuda pohvale stvaranju koje je razaranje, nikad dobijanje? Stvaralački odgovor poništen je istog trenutka kad je dat. Bol noći (nelagodnost ove sobe, njena nemoć da me izdrži, moja nemoć da u njoj vidim samo sobu) vraća me svetu u kome ne boravim, u kome ni vas nema, ne zbog ideologije kojoj ste se predali, ne zbog vaših umišljaja sveta. U njemu vas ne može biti. Apstrahovali ste ga, uveli ste ga u reči. I bol je kompenzacija nemanja sveta, buđenja za novi san. Sveta, možda, i nema; tako moram da zaključim ako uvažavam vašu mišljenja, lebdim između svoga postojanja i vašeg mišljenja kao njegovog postojanja.

Slobodno-lebdeći svet.

Bol nije utočište (isprobao sam ga). Iz njega vas sve vidim. I svoje ništa — garanciju započinjanja, novog bola, odbricanja života i afirmacije života. Po tome se prevazilazim, po tome sam istorijski objekt i subjekt istorije. U šta ide to novo prevaziženje, u šta me uvodi istorija? Univerzalije sveta su mi opet na putu. Odbacivanjem prevaziženja nisam odbacio bol, sudbinu istorijskog objekta, nisam sebi zabranio traženje bola u kome bih da se okrepim za samu volju života, za rasečeno meso volje koje mora negde da postoji, za svesno. Bez nje ne bi bilo ni ovog bola za nenadenim koji mi je garancija značenja te nepoznanice, može biti samo njene psihološke vrednosti, svedjedno. Po njima prosudujem moralne vrednosti, na primer, jer sam osetio ukus mesa volje života.

Nisu li sve ideologije strah od krvi toga mesa, nje i i moj bol najperfidnije bekstvo od te krvne žrtve volji života? Bol je njema negacija po meri dijalektike. Je li ona dijalektična? Humana zacelo nije, inače ne bi postojale priče o humanizmu (teorijski je moguće dokazati i njen humanizam, ali ja govorim o protivurečijima istog). I moj bol ih podhranjuje. Saradnik je moralnosti za koju volja života ne zna, jer je jedini apsolut, jer nije ni princip uređenja sveta. U njemu prepoznajem prevlast društvenog operacionalizma.

I operacionalizam principa prirodnog re-

radoman kordić

PAMFLET PROTIV BOLA ZA NENAĐENIM

da je protiv moje volje života. Ideologizovao se. On je u mom iskustvu, no ne uspeva da ga dovedem u svest ni kao apstraktni pojam. Raspada se u bezbroj opipljivih univerzalija. Među njima je i arhetipska ratobornost nepojavne volje života u većinom traženju slobode zauvek zatvorene u tom prirodnom redu, u društvenom iskustvu univerzalija zaustavljenom u sada, u nužnosti tog sada kao istorijskog trenutka.

Mome bolu je suprotstavljena istorija, njeno iskustvo, životni red koji i ja verifikujem postojanjem (samoubistvom bih dokazao „nerazumevanje i nemoć”, i ono je istorijsko, filogenetsko nasleđe, čak se može teorijski opravdati), utapanjem u sudbinu sveta. Njegove odrednice začele su se u mojoj nemoći da boravim u volji života, u potrebi racionalizacije, u svesti o imaginaciji. Ni ona me ne odvaja od reda sveta. Uzaludna je i njena saradnja sa bolom ove noći. Svest je hvata i beleži. Raboš racionalizacije se povećava. Autentična veza imaginacije sa bolom posreduje njegovom osvećenju, te pristanku na svet, na sisteme bvog sveta. Njegovo buntovništvo je spoznato i ukroćeno. Ali ono jeste, ono ostaje u trajanju bola, u njegovoj neizbežnosti, jer je bol za voljom života, bol same te volje života. Po njemu se opirem priznavanju reda i kad ga živim, umirenju u pogledu na svet koji imam i negacijom, u moralu na koji sam osuđen i samom voljom života, jer je njeno jedinstvo, univerzum

u kome hoću da budem, na istinu koju ne mogu znati bez znanja volje života. Bol me tek upozorava da nešto nije to što jeste sadašnjost, svest o sadašnjosti; iza nje je kompenzatorska racionalnost.

No bol nije samo bol zbog nečega, protiv nečega, on je i iz nečega. Jesam li tu na putu volje života? Nije li to tek nezadovoljeni fizis? Uspevam li da ga odelim od bola sudbine? Je li on pojavljivanje volje života? Zašto je svet njime odbačen? Nije li potreba za mrtvim preuređenjem sveta, izraz samodopadnosti traženja kao nadene volje života, ne zatvara li se u traženju kao u poslednjoj svrsi? Priznaje li teleologiju vremenog ili je nemoćni pokušaj umoljavanja boga? Je li neurotična reakcija na svet koju će dobar psihoanalitičar socijalizovati ili je nesocijabilan nezavisno od svih totaliteta na koje pristajemo?

Jedno je sigurno: bol je izraz i potvrda neprilagodnosti, najpre ovoj noći, a zatim svemu onome čemu se obraća pitanjem. Ako je izraz i potvrda neprilagodnosti u svetu koji ga je zaneo, onda je i bol toga sveta. Nenadenom tu nema mesta. Kako može biti bol za nenadenim bol ove konkretnosti? No, menadenog je to što može biti upravo u ovom svetu, ovaj neostvareni svet, ono „zbog nečega” bola. Najzad, neprilagodnost u ovom svetu ima svog parnjaka — prilagodnost u nekom mogućem svetu. ZA bola se gubi pred nesporazumom ove noći, ljudske mudrosti, moći da pristajem, nužnosti odluke i protiv neznanja

volje života, od koje se ograđujem logikom, teorijom, mišljenjem uopšte. Mislim po volji bola, ali mislim protiv njegove suštine. Izveo me je iz relativizma sveta da bi me ostavio u praznini. Uskratio mi je i odrednice roda kao navike represivnog sveta koje su protiv volje života. I u filogenetskom je sadržana sadašnjost. Na nju sam osuđen, moram da je prihvatim zbog one praznine. Nadam se da ću u njoj pronaći volju života. Bol me tako uništava, obezvređuje moju istoriju, stavlja znak pitanja pre svake moje akcije, pre misli. Bol je moja prošlost, hoće da me sapne po svojoj meri.

Ni u praznini bol me ne prepušta meni. On je bol te praznine, ili je praznina toga bola, po tome su arhetipske situacije, te istorijski. Bol to ne shvata, neće da shvati. Ne pomaže mi ni to što je u mišljenju. A misliti se može samo mojom prošlošću, mojom sudbinom, koja je za sada (izvan bola u mislima) sudbina interpretacija, oprečnih pogleda. Isti ovaj bol im je prethodio.

Počinem da shvatam: sve je samo igra bola. Ja sam životna činjenica, objekt univerzalija. Bol je jedna od njih i njihova negacija i u isto vreme je u potrazi za njima kao supstancom postojanja, upravo kao bol, reakcija na svet, mišljenje o svetu. Ova antinomičnost je u suštini antinomičnost nadenog. On je bilo koji nadeni svet od onih protiv kojih je. Njegov svet je negativan, i po tome živ. I pored toga, on je

bol zbog toga što je nadeni svet, ravan mišljenju što ga je stvorilo, istina, u istoriji. Zna li svoju sudbinu? Kao protivurečje ne može opstati. Rešiti se ne sme zbog sramnog kraja na koji bi morao pristati. Kao nadeni svet ne može više biti bol. Ali on je zapravo bol, jer je nadeni svet. I to nije nikakav masohizam. Nije li to volja volje života? Ne preporučuje li ona svaku akciju kao nadenost sveta? Moj bol bi bio uzaludan, slep. No ovaj slepi Pluto zna da mi je nadenost dosuđena, da joj ne mogu u maći. Ona je to i kad je pričam i kad je relativizujem i kad se obaram svom silinom na nadeni svet pre mene, na ovaj koji živim. Bolom na njega i njegovu istoriju reagujem. I taj bol je razumljiv, prethodi svakom malaženju.

Smisao moga bola je smisao nalaženja volje života u svetu. U nadenom svetu bol je ne prepoznaje. Po tome je još opravdan, mogu da ga izdržim, jer je obećanje. Uz sve to on je bol nenaženja, neverovanja u nadenost.

Ne izjednačujem li taj moj mrzovoljni bol sa apsolutom? Tu bi bilo sve ono na šta se vajkam, zbog čega sam pristao na njegovo oznojeno krilo. Ali tu je i proces sveta i u njemu možda sakrivena volja života. U svakom od nadenih svetova ona, dakle, postoji. Svaki od tih svetova mogao bi biti moj pošto je svet po volji volje života. Prema tome, ja sam već po postojanju u volji života. I to je ono što moj bol

čini sumnjivim, ali i opravdanim. U procesu ja sam u univerzalijama sveta koje me gube, previdaju kao ličnost i kao bol.

Moj bol je traženje, ali traženje nečega što nije sadašnjost, ni prevođenje iracionalnog, ni objektivacija apstrakcija, ni prizivanje budućnosti, ni poziv na poštovanje moralnosti (nisam umakao njenoj čari, mada u njoj raspoznajem prisustvo boga, ideje, zauvek nadenog sveta), ni samo traženje — jedini izlaz svih ambicioznih teleologija, ni mirenje sa netraženjem. On je osećanje odsustnosti volje života u ovim pokretima na ulici. Na osećanju ne mogu praviti aksiologiju, svetu ne smem suditi, uvek ima argumente protiv mojih psiholoških vrednosti. No taj moj bol je bol zbog osećanja nemogućnosti formulisanja volje života, nezahvatanja volje života ovim pokretom ruke, ovom rečju.

On je sam život (tako bih mogao opravdati njegovu protivurečja).

Život jeste izvan trajanja (to ni teorije nadenog ne poriču). Ako je naden, neka i po uzusima univerzalija, goji moj bol. Na putu sam da izmislim svoj nadeni svet, da umirim ovu noć što je i bol izbacila iz sebe ovim raspravljanjem, traženjem i nenaženjem kao telosom, narcisističkim hranjenjem nenaženja, protivmere svetu kome sam hteo da skočim u usta, da ga obuzdam logikom iz koje se neće moći izvući. Tu se moj bol prepoznaje u svim idejama sveta koje ne priznaje. Svaka od njih od Platona do Marksa i Markuzea pripila se uz arhetipsko, uz dijalektičnost univerzalija.

Ne ostaje mi ništa drugo do da uvidim arhetipsku sudbinu svoga bola, njegovo neisceljenje, njegovu nemoć da svetu zada zagonetku u obličju odgonetke, njegovo osećanje nepotrebnosti bilo kakvog zagonetanja. To je ontičko u njemu, konzervativizam bića koji mora pokleknuti pred besmislošću zagonetke i ako zna da je besmislena. Ono je zagonetka sveta, jeste u svetu onoliko bar koliko moj bol, ali je i igra opštosti, poraz nekog drugog bola, moga bivšeg bola, zbog kojeg se ova noć produžuje. U njoj svet nije ni naden, ni nenađen. Bol je svedočenje njegovog postojanja negde izvan.

Bol je moja istina koja je neznanje volje života viđenje univerzalija, teza o njima — bekstvo od života. U tim završnim istinama ona (volja života) se ubila. Nije li se ubila u mome bolu? Kako vas smem zvati trbuhozorcima, igračima na žici (i kad je prelazite i kad zauvek ostajete na njoj), i ja sam među vama. Zabranio sam sebi svaku završnost, i ništa nisam manje vaš. Izdao sam vas i potvrdio vaše postojanje bar u blizini volje života. Bio sam defetista, omogućili ste mi da to postanem. Bol me je obuzeo, bez vas i vašeg mišljenja ne bih imao ni znanje o bolu. Prozreo sam vaše nadenne svetove, po njima je moj bol postao bol nenađenog. Vi ste apsolutni gospodari i kad to niste, svi vi uistoričeni subjekti i objekti istorije.

U ovoj noći sam zbog svoje neistoričnosti, dok je u isto vreme moj bol istorijski (kad bih bar uspeo da sebe razdvojim, no i to je recidiv nadenog sveta). U istoriji sam go, nezaštićen, pa ipak nerazpoloživ, jer opterećen prošlošću i sadašnjošću, opet istorijom, u istorijskom svetu protiv koga bih, po zapovesti moga bola, morao biti (zar ću se boriti protiv svoga postojanja, moram se sukobiti i sa voljom života, sa onim njenim delom što sam ga nasledio u začetku, tada bih bio i protiv svoga biološkog postojanja (moj bol se za njega brine, podsvest mu je natovarila i svoje breme, ukazuje mu na sigurnost nadenog sveta i sprečava ga da u nju uplovi, sebe bi skratila za mogućnost slobode), a tu već prestaje i volja života.

Moram da zaključim: ona ta misteriozna volja života, ta dijabolična istina sveta je u nadenom. Dalje je mišljenje sa svojim moralističkim za i protiv. Moj bol kaže: dalje je tražanje. U njemu je biologija bez volje života. U nadenom nas ne može biti. To što postoji samo su naši ostaci. Istorija će ih pokupiti. Ta stara sobarica!